

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
REPUBLIKA E MAQEDONISË SË VERIUT

До Државната комисија за спречување на корупцијата, доставено е Барање мислење преку web формата на Државната комисија, со кое се бара појаснување и толкување во врска со тоа дали има забрана помошник на директорот на СОУ „Кочо Рацин“ Велес, кој е вработен во истото училиште како наставник по хемија може да ја врши и функцијата претседател на Училишниот одбор на СОУ „Кочо Рацин“ Велес, кој со Одлука на овој одбор е разрешен од истата функција поради постоење на судир на интереси.

Државната комисија за спречување на корупцијата согласно член 17 од Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси („Службен весник на Република Македонија“ бр. 12/2019) и член 41 –б од Деловникот за работа на Државната комисија за спречување на корупцијата бр.02-3794/1 од 08.08.2019 година, бр.03-2198/1 од 12.06.2020 година, бр.02-8774/1 од 17.10.2022 година и бр. 02-3087/1 од 06.12.2024 година, го издаде следното

МИСЛЕЊЕ

Во конкретниот случај, применливи се повеќе одредби од Законот за спречување на корупција и судир на интереси:

Член 4 - Начело на интегритет:

„(1) Секој е должен во вршењето на функцијата, јавното овластување и службената должност да постапува совесно, стручно, одговорно, чесно, ефикасно и непристрасно.

(2) Службеното лице во извршувањето на јавните овластувања и должности е должно да ги почитува начелото на законитост, начелото на еднаквост, начелото на јавност, етичките норми и професионалните стандарди, без дискриминација или повластување на кој било со целосно почитување на јавниот интерес.

(3) Службеното лице во вршењето на својата функција е должно да внимава на евентуален судир на интереси и при извршувањето на јавните овластувања и должности не смее да се раководи од лични, семејни, верски, партиски и етнички интереси, ниту од притисоци и ветувања од претпоставениот или од друго лице“.

Согласно став (9) од истиот член „под поимот „јавно овластување“, се подразбира овластување, пренесено од страна на државната или локалната власт, на физичко

Адреса: „Пресвета Богородица“ бр.3, 1000 Скопје - Република Северна Македонија

Adresa: Presveta Bogorodica nr.3, 1000 Shkup - Republika e Maqedonisë së Veriut

email: contact@dksk.org.mk

тел/tel: +389 2 3248 930

<https://www.dksk.mk>

или правно лице да врши работи од јавен интерес“, додека став (10) утврдува дека „под поимот „службена должност“ се подразбира збирот на обврски кои едно лице е должно да ги преземе, а кои произлегуваат од вршењето на одредена функција или професија, односно од службената положба на тоа лице“.

Член 2 став (3) од ЗСКСИ го утврдува значењето на поимот „судир на интереси“:

„(3) Под судир на интереси се подразбира состојба во која службеното лице има приватен интерес што влијае или може да влијае врз непристрасното вршење на неговите јавни овластувања или службени должности.“

Дополнително, одредбите од Законот за средното образование релевантни за конкретната ситуација, го утврдуваат следното:

- член 89 – а:

„Училишниот одбор на општинското средно училиште, односно средното училиште на Градот Скопје:

- донесува статут;
- предлага годишна програма за работа и извештај за работа до советот на општината;
- предлага годишен финансиски план до основачот;
- предлага завршна сметка до основачот;
- објавува јавен оглас за именување на директор;
- врши интервју со кандидатите за директор;
- од пријавените кандидати на објавениот јавен оглас за именување на директор, му предлага на градоначалникот на општината еден кандидат;
- поднесува предлог до директорот за престанок на работниот однос на лицата од членот 70 ставови 1 и 2 на овој закон;
- одлучува по приговорите и жалбите на вработените во училиштето;
- одлучува по жалбите на ученици, родители, односно старатели на ученици и
- разгледува и други прашања утврдени со статутот на општинското училиште.“

- член 92:

„Директорот на јавно училиште, односно органот на раководење на приватното средно училиште ја организира и раководи воспитно-образовната и друга работа, самостојно донесува одлуки, го застапува училиштето пред трети лица и е одговорен за законитоста на работата на училиштето.

Во остварувањето на обврските и раководењето од став 1 на овој член директорот:

- ја предлага годишната програма за работа и презема мерки за нејзино спроведување;

- ги извршува одлуките на училишниот одбор;
- врши избор на наставници и стручни соработници и друг административно-технички кадар;
- врши контрола врз начинот на водењето на професионалните досиеја утврдени во членот 68 став 4 од овој закон;
- одлучува за распоредување на наставници, стручни соработници и друг административно-технички кадар;
- одлучува за престанок на работниот однос на наставниците и стручните соработници и друг административно-технички кадар;
- поднесува извештај за успехот и за постигнатите резултати во воспитно-образовната работа до Биро за развој на образованието;
- го реализира планот од годишната програма за посета на часови на наставниот кадар во училиштето во соработка со стручната служба во училиштето, за што составува препораки и забелешки од остварената посета кои се приложуваат кон професионалното досие на наставникот,
- поднесува извештај за реализација на годишната програма до министерството, а за општинските училишта и до општината, односно Градот Скопје и
- врши и други работи предвидени со закон и со статутот на училиштето.

Директорот на државното училиште поднесува извештај за материјалното работење на училиштето во текот на учебната година до училишниот одбор и до Министерството, а директорот на општинското, односно училиштето на Град Скопје до училишниот одбор на училиштето и до надлежниот орган на единицата на локалната самоуправа.

Министерот, односно органот на локалната самоуправа имајќи го предвид мислењето на училишниот одбор, а во основа на извештаите на директорите на јавните училишта, ја оценува нивната работа.

Во конкретната ситуација, се работи за службено лице, вработено во СОУ „Кочо Рацин“ Велес и назначено како помошник директор, кое ќе го заменува, односно застапува директорот во негово отсуство. Од друга страна истото лице како член/претседател на Училишниот одбор на ова училиште, заедно со другите членови, ќе делегира одлуки на директорот кој треба да ги изврши. Исто така, директорот на општинско училиште поднесува извештај за материјалното работење на училиштето во текот на учебната година до Училишниот одбор, што значи членот/претседателот на Училишниот одбор кој воедно е и помошник директор ќе врши надзор на работата на директорот.

Ваквата состојба претставува можност за влијание на приватниот интерес на службеното лице врз непристрасното вршење на јавните овластувања/службени должности, односно доведување во состојба на судир на интереси и постапување спротивно на законски утврденото начело на интегритет.

Од горенаведеното неспорно произлегува дека службено лице не треба во исто време да биде назначено/овластено лице за помошник директор на СОУ „Кочо Рацин“ Велес и за член/претседател на Училишниот одбор на истото училиште.

Заменик претседател,

м-р Цвета Ристовска

